

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvzemati nedelje in praznike. — Inserati do 80 pett vrtst & Din 2. do 100 vrtst & Din 2.50, od 100 do 300 vrtst & Din 3, večji inserati pett vrtst Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« veja mesečno v Jugoslaviji Din 14.— za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnice uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101; SLOVENJ GRADEC, Sloški trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10351.

Velika kitajska zmaga

Važen politični dogodek: Ameriška vlada je odobrila čangkajškovi Kitajski novo posojilo sto milijonov dolarjev

Kitajska vojska je odbila močno japonsko ofenzivo na 250 km dolgi fronti v provinci Hupei — Japonske izgube cenijo na 12.000 mož — Poziv maršala Čangkajška kitajskemu narodu

Čangkajškova kitajska vlada bo smatrala vsako priznanje Vangčingvejeve vlade za sovražno dejanje

Cungking, 3. dec. s. (Tass). Kitajski vojski se je posrečilo odbiti veliko japonsko ofenzivo, ki se je 23. novembra pričela v srednjekitajski provinci Hupei. Japonci so najprej napredovali na več mestih, toda pozneje so Kitajci izvedli uspešen protinapad. Neki večji japonski oddelki je bil obkrojen. Na obeh stranah zlasti pa na japonski, je bilo v teh bojih mnogo žrtev.

Cungking, 3. dec. s. (Reuter). O veliki kitajski zmagi v srednji Kitajski v provinci Hupei poročajo nas edine področne sti: Japonci so v začetku preteklega tedna priceli z ofenzivo, v kateri je bilo tud zelo mnogo tankov in letal. Bitke so se vrstile na 250 km dolgi fronti severno-vzhodno od mesta Ičang. Kitajci so se pred japonsko premočjo morali na prej umakniti z svojih prednjih postojank. Nato pa so v trdnevinah bojih Kitajci japonsko prodiranje ustavili. Končno je bil izveden še kitajski protinapad. Kitajci so zanjeli mnogo vojnega materiala. Cenijo, da so Japonci izgubili na padlih vojakih in ranjenih okoli 12.000 mož.

Maršal Čangkajšek sam je sporočil vest o veliki kitajski zmagi včeraj v posebnem mogram.

Cungking, 3. dec. AA. (Reuter). Maršal Čangkajšek je imel včeraj v Cungkingu govor, v katerem je rekel, da so Kitajci odnesli veliko zmago v pokrajini Hupei, severozapadno od Hankova. Japonska je hotela, da je rekel maršal, da bi bila ofenziva uveda v podpis pogodbe z rezimom Vangčingveja v sotočju. Ta posrednika predstavlja samo košček navdihnega napira. Tako bo s tem samo ojačalo sovražstvo Kitajcev do Japonske. Čangkajšek je priznal kitajskemu narodu, naj na ta podpis povrne odgovori s tem, da bo podvojil odpor proti Japoncem.

Ameriška pomoč Kitajski

Washington, 3. dec. AA. (Reuter). Odboj bančnikov v senatu je sklep s finančnim odborom predstavnitske zbornice odprl sklep vlade, s katerim se Kitajski daje posojilo v višini 100 milijonov dolarjev. Finančni minister Morgenthau je postal o tem potreben poročil in je med drugim izjavil: Gledali bomo, da bomo to posredovali Kitajski izročili čimpri.

Zunanji minister Hull, ki je razložil podporo ameriške vlade Čangkajškovi vladi je v zvezi s tem počudil izjavil, da je to najmanj kar more Amerika sedaj storiti za Kitajsko.

Washington, 3. dec. AA. (Reuter). V dobro poučenih krogih v Washingtonu izjavljajo, da bo finančni minister Morgenthau na skupini sij odorda za banke posle se-nata in predstavnitskega doma obrazložil staliče, po katerem naj bi Japonska potekala zavzetje Singapur in Nizozemske Indije v primeru, če ne bi bila armada generala Čangkajška še naprej dovolj prekrblena. Verjetno je da bo nova pomoč Kitajski omogočila, da nadaljuje z odporom in da se bo okreplja morata v Cungkingu.

Washington, 3. dec. AA. (DNB). Bela hiša objavlja pismo ravnatelja urada za posojila, ki ga je poslal predsednik Roosevelt. V tem pismu je obrazložen načrt o nakupu rud, ki jih bo ameriška vlada kupila na Kitajskem. Načrt dočka kupovanje volframa, antimona in kositra na Kitajskem v skupni vrednosti 50 milijonov dolarjev. To kupovanje naj bi se izvršilo v teku prihodnjih let.

Uradna kitajska izjava

Cungking, 3. dec. s. (Tass). Kitajsko zunanje ministrstvo je objavilo o prilici podpis pogodbe med Japonsko in Vangčingvejevo marioneto vladno v Nankingu uradno izjavilo, v kateri pravi med drugim, da je Vangčingvej veleždajalec in da je njegova vlada v Nankingu nezakonita. Tudi pogodba, ki to je Vangčingvej podpisala, zato nima veljave, ker je nezakonita. Če bo katerakoli država priznala Vangčingvejevo vlado, bo smatrala kitajska vlada to kot neprijateljski akt in bo z vsako tako vlado odnosale prekinila. Izjava zaključuje z ugotovitvijo, da se bo Kitajska borila do konca za svobodo in zakonost.

Nankin, 3. dec. br. (St-far). Počebni japonski poslanik general Abe je izjavil, da priznava Japonsko na Kitajskem kot edino upravo, politično in gospodarsko oblast vlado v Nankingu. Novi red na Daljnem vzhodu ni mogoč brez tesnega sodelovanja vlade v Tokiju in Nankingu. General je opozoril tudi na plemensko sovražnost Kitajcev in Japoncev.

Tudi predsednik nankinske vlade Vangčingvej je dal ob tej prilici izjavlo, v kateri je menil, da geografski interesni momen-

ti Japoncem in Kitajcem narekujejo solidarno sodelovanje. Med obema narodoma ne more biti sovražstva.

Sovražnosti med Siamom in Franco-sko Indokino

Hanoj, 3. dec. s. (Tass). Associated Press javlja, da je prišlo predvčerajšnjem nad indokitajskim obmejnem mestom Takhokh

do letalske bitke med siamskimi in indokitajskimi letali. Bitka je trajala 20 minut. Rezultat še ni znani.

»United Press« javlja, da so istega dne siamska letala vrgla na mesto Takhokh 10 bomb. Dve osebi v mestu sta bili ubiti, dve drugi pa ranjeni. Pri večjem bombardnem napadu siamskih letal na isto mesto, ki je bil izvršen že v petek, je bilo ubitih 11 oseb, ranjenih pa 23.

Siamsko topništvo je obstreljevalo francoske monitorje na Mekongu.

Francoska vojska je bila poslana na si-

amsko mejo in je v polni pripravljenosti. Bangkok, 3. dec. s. (Tass). United Press javlja, da so istega dne siamsko indokitajski meji nadaljujejo. V siamskih uradnih krogih pa izjavljajo, da so pripravljeni na mirno poravnava sporu z Indokino, če ta pristane na siamske teritorialne zahteve.

Japonska vojska izpraznila Langson

Hanoj, 3. dec. s. (Ass. Press). Opoženo je bilo, da so japonske cete zopet izpraz-

nile mesto Langson in nekatere druge posojanke v Francoski Indokiini ob kitajski meji. Japonska vojska je bila od poslana v Haifong ter je na japonskih ladah odpula v neznani smeri.

Langson in okolico so zopet zasedle francoske cete. Ni še znano ali gre za nov japonsko indokitajski sporazum ali pa Japonci potrebujejo svoje vojaštvo za operacije drugod.

Jugoslavija - močan činitelj v južnovzhodni Evropi

Uradni madžarski glas o našem velikem političnem programu - Za še tesnejše sodelovanje med obema državama

Budimpešta, 3. dec. AA. Oficielno glasilo »Budapesti Ertesire« v svoji sčenični številki med drugi mopiše, da so politični krogovi v Budimpešti ob prilikah 1. decembra z velikim spôštovanjem omenjali pomen tega dne za Jugoslavijo.

Isti krogovi poudarjajo, da se je treba zahvaliti modri in daljnovidni delavnosti Nj. kr. Vis. kneza namestnika, da se je Jugoslaviji posrečilo, da je v sredini vojne ohranila svoj veliki politični pomen in to ne samo na Balkanu, ampak tudi v srednji Evropi. V vseh ozirih se je Jugoslavija izkazala vredno svojega poslantstva, ki sloni na njenem zemljepisnem položaju. Dasi se mora boriti s težavami, ki so nastale zaradi vojne, se proizvodnja in jugoslovensko politično življenje neovirajo nadaljuje. Sporazum med Beogradom in Zagrebom je najugodnejše vplival na celotno državno življenje.

Ob koncu prve liste, da ne žele samo madžarski uradni krogovi, ampak da ves politični svet iskreno želi, da bi Jugoslavija še naprej ostala močan činitelj v južnovzhodni Evropi.

Graf Gabro Haler, eden izmed prvakov madžarske agrarne stranke, je objavil v včerajšnjem »Független Magyarország« odprto pismo na narodnega poslanca Željimoga Šćakasa med drugim, da narodno združenje Srbov, Hrvatov in Slovencev ni bilo noben poklon, temveč delo, ki je bilo doseglo s krvavimi žrtvami. To narodno združenje predstavlja glavno silo Jugoslavije. Opisalo se na to edinstvo Srbi, Hrvati in Slovenci z zaupanjem gledajo v bodočnost.

Džumhurijetski prinaša zgodovino jugoslovenskega združenja in pravi, da je jugoslovensko edinstvo svečano potrjen s hrvatsko srbskim sporazumom, ki je na pravil konec notranjih razprtijev, in s tem je bila še enkrat manifestirana volja Srbov in Hrvatov, da živijo skupno za dobro domovine in da se skupno branijo, če bo potrebno.

List »Tane« pravi, da je postal jugoslovensko edinstvo po hrvaško srbskem sporazumu, ki je bil podpisani 26. avgusta 1939, mnogo čvrstejše. Nedavno je ban dr. Šubašić v svojem govoru po bombardiranju Bitolja izjavil, da bodo vsi Jugoslovani skupno branili svojo neodvisnost proti vsakemu napadu od zunaj. Jugoslovensko edinstvo je eden najvažnejših faktorjev na Balkanu.

Danes govori bolgarski ministri predsednik Filov

V Sofiji ugotavljajo, da je nastopilo pomirjenje na Balkanu

Sofija, 3. dec. e. Predsednik vlade dr. Bogdan Filov bo na današnji seji sobranja pred glasovanjem o odgovoru na predstolno besedo podal izjavlo, v kateri bo najbrž govoril o zunanjopolitičnih vprašanjih.

V političnih krogih pričakujejo, da bo ob tej prilici ugotovil pomirjenje, ki je nastopilo zadnji teden in vseh državah južnovzhodne Evrope, razen v Grčiji. Madžarski zunanjni minister grof Csaky je v parlamentu jasno poudaril željo Madžarske po ohranitvi miru. Govor grofa Csakyja so v Beogradu sprejeli z velikim zadowoljstvom.

V rimskih političnih krogih ugotavljajo, da je nastalo popolno izoliranje Grčije in da niti Ankara niti nobena druga evropska država Grčiji ni prisla na pomoč. Konferenca, ki jo je imel predsednik turške republike z nemškim veleposlanikom končec preteklega tedna v Ankari, je zapustila zelo dober vtis v turških političnih krogih in kaže na možnost miroljubne rešitve vseh vprašanj.

V tem smislu piše tudi bolgarski tisk, ki zlasti poudarja izjavo trgovskega ministra Zagrova na konferenci trgovinskih in industrijskih zbornic, da bo bolgarska vlada storila vse, da ostane Bolgarija izven vojne.

Novi red v Rumuniji

Bukarešta, 3. dec. AA. (Radar). Nekateri inozemski listi in radijske postaje nadaljujejo s širjenjem novic, ki se nanašajo na notranji položaj v Rumuniji in skušajo na ta način neugodno osvetiliti zadnje dogodek. Pristojni krogovi poudarjajo, da se je velikih proslav v Alba Juliji udeležilo nad 100.000 kmetov iz vseh delov Transilvanije in to najboljje in najbolj stvarno dokazuje vzajemnost vseh državljanskih in vojaških ustanov, kakor tudi soglasnost in strinjenost ljudskih množic. Vsi se strinjajo z delovanjem generala, ki uvaja novi red, istočasno pa vsa država izreka popolno zaupanje generalu Antonescu in Horiji Simi. Poročanje iz popolnoma pokvarjenih nagibov.

Bukarešta, 3. dec. e. V zvezi s tendencioznimi vestmi, ki so jih širile neke agencije v inozemstvu, če da je imel bolgarski radio užitki z umorjenega voditelja kmetične stranke prof. Madgearua, predsednik stranke dr. Maniu. Moskovski radio pravi, da rumunska cenzura ni pustila objaviti govora. Dr.

Maniu je slavil Madgearua med drugimi kot borca za demokracijo, ki je dal živilje za svoje ideale.

Položaj v Turčiji

Carigrad, 3. dec. AA. (DNB). Na pristojnem mestu zanikajo novice o razširjenju

Kairo, 3. dec. s. (Reuter). V parlamentu je sporočil snoči ministrski predsednik Husein Širi paša, da je vlada vložila pri italijanski vladi diplomatski protest zaradi bombnih napadov italijanskih letal na gosto obljudene egiptske naselbine. Ministrski predsednik je dejal, da bo v tej zadevi postopal egiptska vlada v smislu mednarodnih zakonov.

Dalje je ministrski predsednik sporočil, da je bilo v dosedanjem poteku vojne v Egiptu skupno ubitih pri letalskih napadih 155 civilistov, 425 oseb pa je bilo ranjenih. Egiptska vlada je organizirala sedaj poseben odbor, ki ima nalogo, da bo vodilno organizira protiletalsko obrambo civilnega prebivalstva. Vlada je odobrila

kredit 180.000 funtov za gradnjo novih zaklonišč proti letalskim napadom.

Aktivnost angleških letal

Kairo, 3. dec. s. (Reuter). V Adenu je bilo včeraj objavljeno uradno poročilo, ki pravi, da so samo v preteklem mesecu angleški bombariki iz Adene izvedli 50 napadov na Eritrejo in Abesinijo, 30krat je bilo napadeno pristanišče Assab v Eritreji. Ponovno so angleški letali bombardirala tudi železniško prog Džibuti—Addis Abeba. Smatrajo, da bo zaradi teh napadov zelo oteženo dovoz bencina italijanski vojski v Abesiniji in da bo zaradi tega prisila italijanska vojska tam kmalu v nevaren položaj.

Vojna bo trajala še več let

Kanadski ministrski predsednik o vojaškem položaju Anglije — Pomembni gospodarski ukrepi v Angliji

Ottawa, 3. dec. s. (Ass. Press). V govoru pred parlamento mje izjavil snoči ministrski predsednik Mackenzie King, da je vojaški položaj Anglije sedaj boljši nego ob zlomu Francije ali kdajkoli pozneje. Mackenzie King je dejal dalje, da lahko samo angleška zmaga reši svet katastrofe in da angleški imperij nikdar ne bo priznal svojega poraza. Ministrski predsednik je opozoril, da bo vojna trajala še več let in da je pričakovati, da se bo vojno področje na svetu še razširilo. Z

Petainova vlada se bo preselila v Versailles

Vichy, 3. dec. s. (Ass. Press) Iz kratkega uradnega poročila, ki ga je izdala snoči francoska vlada ob bližnji instalaciji marsala Petaina kot šef države v Versailles, smatrajo, da se namernavata tako vlada, kakor tudi marsal Petain kot šef države preseliti iz Vichyja v zasedeno Francijo.

Tajne radijske postaje na Norveškem

DANES ZADNJKRAT!

Na prav svojevrsten način
je v filmu
pričakan dvig in propast velikopoteznega finančnika, ki ga zapusti sreča v poslih
in ljubezni. — V glavnih vlogah: Basil Rathbone, Sigrid Curie, Viktor Mac Laglen
Predstave ob 16., 19. in 21. ur!

BOGATAŠEVA USODA

KINO MATICA, tel. 22-41
Predstave danes ob 16., 19. in 21. ur!
Errol Flynn — Miriam Hopkins.

Sijajen ameriški film (*Virginia City*)
Pod zastavo svobode

Boji v Albaniji se nadaljujejo

Po atenskih poročilih je položaj za Grke ugoden — Podgrader med dvema topniškima ognjem — Nova italijanska ojačanja

Atene, 3. dec. s. (Atenska tel. ag.). Grški generalni štab je objavil ponoči naslednje 37. vojno poročilo:

Borbe na vsej fronti so se včeraj nadalevale. Na levem krilu bojišča je sedaj važna cesta iz Santi Quarante in Argirokastrov pod grškim ognjem.

Pri Premetiju so grške čete zasedle nove pozicije in zajele mnoga ujetnikov. Med drugim vojnimi materialom so bili zaplenjeni tudi štiri sovražni topovi.

Na planini Ostrovici so grške čete z uspešnim napadom razpršile sovražne oddelke. Pri tem so zajeli mnogo ujetnikov, tako častnikov kakor tudi vojakov.

Severno od Podgradca se boji nadaljujejo in potekajo za Grke ugodno.

Angleška poročila

Atene, 3. dec. s. (Reuter). Kakor je razvidno že iz grškega vojnega poročila, Grški klub slabemu vremenu in ojačenemu italijanskemu odporu na vsem bojišču v Albaniji napredujejo. Iz grških uradnih krogov je bilo mogoče dobiti nekaj nadaljnjejših informacij o položaju na bojišču. Tako javljajo, da so se Italijani umaknili v južnozapadnem delu bojišča z vrhov grščevja, ki teče tukaj južno od ceste Delvinon Santa Quaranta. Italijani se skušajo na tem delu bojišča držati utrjenih postojank in naravnih utrdb, na katere se umikajo.

Pri Podgraderu se nadaljujejo boji v goratem predelu severozapadno od mesta. Tam se ponekod še drže italijanski oddelki, ki jih grške čete skušajo pregnati z njihovih polozajev. Grki takoj sproti utrijevojo vsako novo postojanko, ki jo zavzamejo, da se zavaruje proti možnosti italijanskega protinapada.

Zaradi slabega vremena ni bilo večjih ofenzivnih akcij letalstva ne na eni, ne na drugi strani.

Ameriška poročila

Atene, 3. dec. s. (Ass. Press). Po gorovanju na vsej grško-italijanski fronti je zapadel sneg. Na severozahodnem delu bojišča leži sneg pol metra visoko. Gorske poti so zato postale težko prehodne in vojaške operacije so zelo težko končane.

Z južnozapadnega dela bojišča poročajo, da Grki ogrožajo sedaj tudi že pristanišče Santa Quaranta. Italijanske čete so se umaknile na višine južno mesta Delvinon.

V srednjem delu bojišča so Grki prodri dalje po dolini reke Aus. Grška vojska je zasedla vrh Polita Politana. Italijani so se pri Premetiju umaknili v gorovje severozahodno od mesta.

Pri Podgraderu branijo Italijani nekaj postojank na planini Mopra, severozapadno od mesta.

Stanje na severni fronti

Ohrid, 3. dec. e. Na severni grško-italijanski fronti v področju okrog Podgradca se nadaljujejo srditi boji. V teh bojih pa zaradi slabega vremena letalstvo že tri dni ne sodeluje. Pač pa je aktivno težko topništvo, ki strelja brez prestanka. Megla pokriva vse ozemlje. Zaradi tega edinice ene in druge strani ne morejo napredovati. Na potek operacij vpliva hladna burja.

Sedanje stanje na severni fronti je naslednje: Grki drže Korico z vso okolico, nato predel med Prespanskim in Ohridskim jezerom poleg nekega mesta do samostana sv. Nauma. Grške čete so prodriše na prej v dolino reke Cerove do podnožja Suhe vode. Italijani drže vso obalo Ohridskega jezera severno od Podgradca. Njihove čete so utrijele 3 km od Podgradca na pobojnjem pogorju Kamije. Podgrader je med dvema topniškima ognjem. Kolikor se vreme ne izboljša in na prido do novih večjih borb na tem odsek fronte, v krajšem času ni pričakovati pomembnejše spremembe.

Bitolj, 3. dec. e. Na italijansko-grški fronti v okolici Podgradca se v teku včerajnjega dne ni zgodilo nič posebnega. Grki in Italijani se utrijevojo na novih položajih. Topniško streljanje se je ves dan ponavljalo, vendar ni bilo tako močno kakor prejšnje dni. Italijansko topništvo močno bombardira grške postojanke okrog Podgradca, grško pa italijanske položaje na Mokri. Običano vreme ovira točno streljanje z ene in druge strani. Na tem odseku je fronta na črti Momoliste-Bertova-Dragosaki in se širi dalje. Včeraj je italijansko letalstvo klub oblačenemu vremenu bombardiralo vojaška skladisca v Korici, prav tako pa tudi cesto Korica-Podgrader in je oviralo prekrite grški čet.

Djevdjelia, 3. dec. e. V teku včerajnjega dne se ni slišalo streljanja z grško-italijanske fronte. Po vseh iz Grčije pa se je klub neugodnemu vremenu včeraj zjutraj nadaljevale operacije.

Po sklepnu grškega prometnega ministra je bila od predvječernim dalje vzpostavljena redna poštna zveza s Korico.

Atene, 3. dec. s. (Atenska tel. ag.). Uradno poročajo, da so Grki v bojih za Podgrader zaplenili med drugim 8 italijanskih topov, 50 strojninc in mnogo druga vojna materiala.

Snežni viharji na fronti

Atene, 3. dec. e. Po padcu Podgradca smatrajo v grških vojaških krogih, da je položaj grških čet povoljen, čeprav je najvažnejši odsek operacij južna Albanija.

List »Proja« poudarja, da je zaradi hribovitega terena italijanska obramba olajšana in da grške čete napredujejo z največjimi težavami. Z vseh strani fronte javljajo o velikih zametih. Snežni viharji se širijo od severne Albanije preko vse fronte in ovirajo letalske operacije.

SPD

Predavanje SPD. Drugo predavanje v ciklusu predavanj o fotografiranju z barvimi posnetki priredi Slovensko planinsko društvo v Ljubljani v torek 10. decembra ob 20. v dvorani Delsavske zbornice na Miklošičevi cesti. Točkat bo predaval prof. Viktor Petkovšek iz Maribora, ki je letos potoval iz Zrmanje pri Obovcu do Kotora in odtod dalje na vrhove gorske skupine Durmitorja. Predavanje pod naslovom »Z jadransko obalo na vrhove Durmitorja« bo spremljalo 140 izbranih barvnih diapositivov. Predavanje bo nudilo mnogo zanimivega planincu in fotoamaterju.

Največ sveta otrokom sliši Slave...

Ljubljana, 3. decembra

Na danasni dan pred 140 leti se je rodil v kmečki hiši v Vrbi na Gorenjskem France Prešeren, po domači Ribičev French. Na ta dan se je rodil slovenski pesniški genij, ki mu je bilo usojeno prehoditi tinejev pot velikega duhovnega ustvarjalca. Ni bil prvi otrok Ribičev, a bil je prvi Ribičev sin in prvi slovenski sin, ki je v duhovni borbi zmagal naprej nad seboj, potem nad domačimi tekmovalci in končno nad prvimi tedanji evropske duhovne elite ter se uvrstil zmagoščeno s svojo genialno poezijo med velike tvorce evropske književnosti. Tako je prehodil pot in izvojeval zmago, kakršno more izvjejavati samo izrazit genij.

Drobna je knjiga »Poezija«, ki predstavlja slovenskemu narodu in vsemu kulturnemu svetu duhovno zupčino Ribičevega Frencheta, a nam Slovencem je pesnik z njim postavil temelj za našo duhovno rast. Pojavil se je kakor zvezda vodnica nad našim obzorjem in nam pokazal pot v bodočnost. Tako je zblestel da so ostali v njegovih senči vsi okoli njega za dolga desetletja. In še vedno nam sveti njegov genij in še vedno nas ogrevajo. Svetil nam bo in nas ogrevat dokler bodo hodili po tej zemlji sinovi in hrce slovenskega naroda.

Debelo knjige so bile že napisane o drobnih Prešernovih »Poezijskih«, toda čim bolj ga gledamo ob bližu in ga skušamo dometi do zadnjih vrtov in pravzakov, tem večji in tem zagotnejši nam je Tački so vsi geniji. Pojavijo se in so potomčem uganka, a rič luč svet, ne široko in globoko in kaže vser pot v bodočnost. Premagali so kaos in ukazali, kam naj krepite.

»Največ sveta otrokom sliši Slave« je zapest veliki pesnik. Povedal nam je tudi, da je »manj strašna smrt v črni zemlji krili kot so pod soncem sužni dnevni. Bolj kakor kdaj prej nam morajo biti doneši te pesnikove besede zapisane v srcu in duši in bolj kakor kdaj, moramo s pesnikom imeti veliko vero, da bomo vedno tja našli

pot, kjer si bodo naši sinovi prosto voliti vero in postave.

Pesnemanja vreden zgled

Ljubljana, 3. decembra

V poslopiju hotela Union v Franciškanski ulici, kjer je bila prej brezalkoholna menza, je otvorila svoje nove trgovske lokale tvrdka Alojzij Potrato, prej Kunc & Co, ki je bila do slaje na Miklošičevi cesti, v hiši Pokojinskoga zavoda. Za otvoritev novih prostorjev je sklenilo vodstvo tvrdke obdarovati revne šolske otroke s topilimi pleteninami in se je v to svrhu obrnilo na mestno zimsko akcijo, naj zbore izmed potrebnih najpotrenejše. Mestna zimska akcija je zbrala 226 otrok, ki so prisli včeraj ob 16. pod vodstvom svojih učiteljev in učiteljev, deloma pa v spremstvu staršev pred trgovino v Franciškanski ulici. Navzicle mrazu so otroci v pričakovanju obdaritve radi vztrajali in kar zažarala so jim lica, ko so prihajali v trgovino, kjer

jim je g. Kunc razdaljal darila, lepo zavita, kakor odraslim za saldiran račun. Razen zavitka, v katerem je bila pletena jopicasta ali pulover, je prej vsak otrok še zavitek keksov in drugih sladkih dobrat v rdečem celofanu, tako da je res prav občutil dobrega Miklavža. Ganljivo je bilo gledati, kako so se nekateri malčki pogumno zahvaljevali, eden pa se je v imenu vseh tovarishev prisrčno zahvalil z izbranimi bededami.

Obdaritvi sta prisostvovali v imenu zimske pomoči ga županja Vera dr. Adlešičeva in g. Makso Hrovatin, za magistrat pa mestni višji svetnik dr. Kodre.

Zdaj, ko že pritisnaka mraz in zima, so prispačila topla darila, ki jih je naklonila novo otvorjena trgovina ubožnim malčkom ter njihovim staršem dvakrat prav.

Slovenski učitelji na Avali

Beograd, 1. decembra

Kakor znano, študira na beograjski višji pedagoški šoli nad 20 Slovencev, ki so na pobudo svojih profesorjev v družbi s srbskimi tovarisci dostopno proslavili narodni prazniki zedinjenja.

Dva velika mestna avtobusi sta odpeljala nad 60 učiteljev in mnogo univerzitetnih profesorjev na Avalo, kjer so se postreljali na grob kralja Petra I. Že včeraj je poščasno obnovljeno vodstvo tvrdke obdarovati revne šolske otroke s topilimi pleteninami in se je v to svrhu obrnilo na mestno zimsko akcijo, naj zbore izmed potrebnih najpotrenejše. Mestna zimska akcija je zbrala 226 otrok, ki so prisli včeraj ob 16. pod vodstvom svojih učiteljev in učiteljev, deloma pa v spremstvu staršev pred trgovino v Franciškanski ulici. Navzicle mrazu so otroci v pričakovanju obdaritve radi vztrajali in kar zažarala so jim lica, ko so prihajali v trgovino, kjer

gotrajnem trpljenju je mož omagal in te dni je prispevala veste, da je v splošni bolnici v Ljubljani umrl. Pokojnik je bil znan kot veden delavec in dober človek.

— Ko je zaviral posestvo, se je obesil. V Kališah pri Zelezničkih so bili sosedje vajeni, da delavca Rudolfa Kalana, 39letnega postavnega fanta tudi po več dni ni bilo na spreglju. Kalan je hodil svoja pota in tudi tedaj, ko so ga videli zadnjic živega, je pravil, da gre v Selca, kar pa ni bil res. Nesrečni obupance se je na podstrešju doma svoje sestre Marije, ki služi nekje v Ljubljani, obesil. Na mrtveca so čisto slučajno naleteli otroci sosedov, ki so sicer prinašali Kalanu hrano. Sosedje so bili namreč toliko dobri, da so od časa do časa pomagali Kalanu s hrano. Nesrečna mladeniča so skušali oživeti, vendar brez uspeha. V zadnjem času je bil Kalan brez vsakega premoženja, tako rekoč na cesti, čeprav je prejel še pred dobrimi desetimi leti premoženje, vredno nad 100.000 din. Kalanu ni bilo za umno gospodarstvo. Uprostil ga je alkohol. Odprodal je kos za kosom, imetje je kopnelo, dokler ni prisel ob vse. Stanoval je od časa do časa v stanovanju svoje sestre, navezan na pomoci dobrih ljudi. Njegovo bivališče je bilo več ko borno. Prejel je menda še pred dobrimi 14 dnevi iz Ljubljane tisoč dinarjev, pa niso imeli obstanka pri njem. Očitno obupan nad svojim zavoženim življnjem je obračunal končno sam s seboj.

— Ko je zaviral posestvo, se je obesil. V Kališah pri Zelezničkih so bili sosedje vajeni, da delavca Rudolfa Kalana, 39letnega postavnega fanta tudi po več dni ni bilo na spreglju. Kalan je hodil svoja pota in tudi tedaj, ko so ga videli zadnjic živega, je pravil, da gre v Selca, kar pa ni bil res. Nesrečni obupance se je na podstrešju doma svoje sestre Marije, ki služi nekje v Ljubljani, obesil. Na mrtveca so čisto slučajno naleteli otroci sosedov, ki so sicer prinašali Kalanu hrano. Sosedje so bili namreč toliko dobri, da so od časa do časa pomagali Kalanu s hrano. Nesrečna mladeniča so skušali oživeti, vendar brez uspeha. V zadnjem času je bil Kalan brez vsakega premoženja, tako rekoč na cesti, čeprav je prejel še pred dobrimi desetimi leti premoženje, vredno nad 100.000 din. Kalanu ni bilo za umno gospodarstvo. Uprostil ga je alkohol. Odprodal je kos za kosom, imetje je kopnelo, dokler ni prisel ob vse. Stanoval je od časa do časa v stanovanju svoje sestre, navezan na pomoci dobrih ljudi. Njegovo bivališče je bilo več ko borno. Prejel je menda še pred dobrimi 14 dnevi iz Ljubljane tisoč dinarjev, pa niso imeli obstanka pri njem. Očitno obupan nad svojim zavoženim življnjem je obračunal končno sam s seboj.

KINO MOSTE
Danes, jutri in v četrtek ob 20. uri
pikanten velefilm prekrasnih žena

POLUDEVICE

Maria Bell — Jean Prevost
GUNGA-DIN
Viktor Mac Laglen, Douglas Fairbanks, Garry Grant

Ospod sita

Prejšnje tedne smo opozorjali na revne dijake, ki študirajo v Ljubljani, ter trkali na plemenita srca, da bi jim pomagali po svojih močeh. Javnosti je treba izreci priznanje, da ni ostala gluba, kar se ni le pokazalo pri novinarski natiralti akciji, temveč tudi na nedeljskem novinarskem kontcertu, vendar pa nas ni nihče takoj prijetno presenetil kakor reven bivši dijak, ki se je vratil v našem uredništvu. Bilo je precej hladno, dijak pa je prišel v uredništvo brez suknje in klobuka ter bojazljivo potkal na vrata. Misili smo, da je prišel proti podpore, a je nekako sramežljivo povedal, da je prizadelen poučevati brezplačno dva revna dijaka prvih razredov realne gimnazije češ sedaj je nezaposlen in bi rad čes kojstrin izrabiti, dokler ga ne poklicuje k vojakom. Dejal je, da je bil sam rever dijak ter da je dobro ve, kako hudo je študirati v revčini. Dobrotnik je absolvent trgovske šole in njegov nastov hranimo v uredništvu.

Iz Kranja

»Sveti plamen«, drama v treh dejanjih, uprizori igralski odesk Narodne čitalnice, jutri, 4. decembra v Narodnem domu. Znamenito dramatsko delo bo gotovo privabilo občinstva. — Vstopnice so še na razpolago po običajnih

DNEVNE VESTI

Promet na liški progi obnovljen. Po napornem delu so v nedeljo zopet obnovili promet na liški progi, da je Split dobil zvezko z zaledjem. Burja je nanesla na progno velike zamete snega in zaposliti so morali številno delavstvo. Mnogo dela so imeli tudi, da so spravili na progno delno iztirjen in zameten tovorni vlak. — Iz Splita poročajo o številnih nesrečah na morju, ki jih je povzročila orkanska burja v noči od sobote na nedeljo. Tako je bilo poskodovanih precej jedrnic. Ponesredno se je tudi italijanska ladja »Capo d'Istria«. Bila je na poti iz Albanije in Trst. Neurje jo je presenetil v bližini otoka Ugljana.

Slovensko prosvetno društvo »Narodni dom« v Zagreb vabi na Miklavževico, ki ga prirediti v soboto 7. t. m. v društvenih prostorih, Tomislavov trg 19/I. Darila se sprejemajo v petek 6. t. m. od 18. do 20. in v soboto 7. t. m. od 15. do 20. — V četrtek 5. t. m. ob 17. bo otroško Miklavževico. Darila se sprejemajo v sredo 4. t. m. od 16. do 20. in v četrtek 5. t. m. od 15. do 17. — Vse zagrebške Slovence opozarjam na bogato društveno knjižnico, ki posluje vsak pondeljek, sredo in petek od 19. do 21. ter vsako nedeljo od 11. do 12.

Uvozeni celotni kontingenčni bombažne preje iz Italije. Razmere v naši tekstilni industriji so se začele normalizirati odkar je zopet nekoliko bolje urejen uvoz surovin. Septembra in oktobra so uvozili bombažne preje na račun perioda julij-september se želo malo. Še le po uveljavitvi uredbe o kontrolli uvoza tekstilnih sirovin je izdala direkcija za zunanjino trgovino večje število uvoznih dovoljenj. Od tega kontingenta pa niso uvoženo še okrog pol milijona kg surovin. Do zajoča je prisko zaradi tege, ker ni bil dosežen sporazum z začetniki tekstilne industrije. V zvezi s tem poročajo, da industrije ne bodo hoteli skleniti sporazum in pristojna italijanska ustanova namerava ponuditi blago Prizadu. Kar se tiče cen bombažnega predvira za zadnje trimesecje, poročajo, da italijanske ustanove pričakujajo predlog od nasih ustanov, da bi se lahko začela pogajanja.

Letos smo pridelali za 38 odstotkov več krompirja kakor lani. Lani je bilo zasajeno s krompircem 269.586 ha, izkoprjava pa je bilo krompirlja na površini 263.170 ha. Pridelanega je bilo 13.8 milijona stotov krompirlja, ali 52.10 stotov na ha. Po najnovejših podatkih je bilo letos zasajeno krompirlja na površini 272.795 ha in po sedanjih cenitvah ga je bilo pridelanega povprečno na hektar nad 80 stotov. Računati pa smemo, da znaša pridelek najmanj okrog 70 metrskih stotov na ha. Potemtakem je bilo letos pridelanega 19.1 milijona stotov krompirlja, to se pravi, da je bila letosna letina rekordna v zadnjih 10 letih. Dosej je bila najboljša letina na leta 1934, ko je znašala 18.4 milijona stotov. Letosna letina je bila torej za 38 odst. boljša od lanske. Zaradi tege je po polnoma neupravičena bojanjen, da bo začelo primanjkovati krompirlja, kakor je bilo tudi neupravičeno navijanje cen.

— Pred izdajo uredbe o izvozu rjavega premoga. Zdaj potrujejo iz Beograda vest, da je v ravnateljsku za zunanjino trgovino izdelan osnutek uredbe o izvozu rjavega premoga in lignita. Uredba bo objavljena najbrež že v tem tednu. Dosej so izvajali premog le po predpisih, ki so bili določeni za vsak primer posebej.

— Poljščina premoga v državi zelo porasta. Producija pa tudi poraba premoga je letos v naši državi mnogo večja kakor lani. V prvih 10 mesecih letos je znašala produkcijo premoga 1.200.000 ton več kakor lani v enakem razdoblju. Po najnovejših podatkih je tudi ugotovljeno, da je zelo porasta poraba. Predvsem porabijo živnice mnogo več domačega premoga kakor lani in sicer približno četrtna ali 400.000 ton. Prejšnja leta so naše živnice uporabljale v veliki meri uvoženi premog iz Nemčije in Bolgarije. Živnice porabijo sedaj več premoga zaradi znatno povečanega tovornega prometa. Tako se je tovorni promet v prvih 9 mesecih tegega leta povečal za 149.304 vagone ali za 11.3%. Povečalo se je tudi poraba premoga v industriji. Nekatera industrijska podjetja porabijo letos premoga celo 150 do 200% več kakor lani.

— Delegacija naših tekstilnih industrijev potuje v Rusijo. Prihodnji teden odpotuje v Rusijo delegacija naših tekstilnih industrijev začadi nakupa bombaža. To potovanje je bilo že nekajkrat odgodeno. V delegacijo so določeni naslednji gospodje: Pavlovič, Sirec in Fišer.

— Uredba o izvozu rjavega premoga in lignita. V direkciji za zunanjino trgovino je izdelan osnutek uredbe o nadzorstvu nad izvozom rjavega premoga in lignita. Izvoz premoga iz naše države doslej ni bil urejen in urejevali so ga le od primera do primera. Nova uredba bo baje objavljena že prihodnji teden.

— Pocenitev mesa v Zagrebu. Urad za nadzorstvo cen je predpisal pocenitev svežega in suhega mesa v Zagrebu za 1 do 2 din pri kg. Nove cene so stopile takoj v veljavlo.

— Italijanska ladja nasledila v ustju Neretve. V ustju Neretve je v četrtek nasledila italijanska ladja »Aseria« iz Reke. Ladja je plula iz Metkovića s tovrom 450 ton stavbnega lesa. Ladja ni poskodovana in je upanje, da jo bodo kmalu rešili.

— Milijon din za žrtve poplav. Влада je sklenila, da bo izplačala milijon din za žrtve poplav v južnih pokrajnah.

— Velika podražitev sardel. Zadnje člane izvažajo velike količine rib preko Suščka v Italijo. Sardelle so dosegle posebno visoko ceno. V četrtek so jih prodajali po 12 din ka v prodaji na debelo. Predlanškim so bile sardelle po 3 do 2.50 din.

— Markiranje divjačine v znanstvene namene v dvornih loviščih. Uprava dvornih lovišč Beogradu je markirala v svojih revirjih ustrezočajo število koristne dlakaste in pernate divjačine z aluminijastimi prstani odnosno markicami z napisom »Uprava Dvora Beograd«, medtem ko je divjačina v dvornem lovišču Belje markirana z markicami z napisom »Dvorško lovište Belje«. Vsak prstan in vsaka markica ima razen napisa tudi svoje številko. To markiranje divjačine je bilo izvršeno zaradi tege, da bi se ugotovilo krenjanje divjačine. Vsako, ki bi divjačino, markirano s prednjim oznako, ustrelil, ujel ali na drug način našel, je naprošen, v poselje te značke upravi dvornih lovišč v Beogradu ter da točno javi, kje in kdaj je bila žival z odposlan značko najdena,

ustreljena odnosno ujeta. Stroški za odpremo značek bo uprava dvornih lovišč v Beogradu drage volje povrnila.

— Splitska tovarna cementa je včeraj ustavila delo. Poročali smo, da je splitska tovarna cementa odprevala svojemu delavstvu delo na 14 dni, in odpuščenih je bilo 700 delavcev. Včeraj je odpoved stola v veljavno. Do odpusta delavcev je prislo zaradi ustavitev izvoza cementa in zato manjše porabe v državi. Tovarna ima v svojih skladiščih okrog 3000 vagonov cementa.

— Nesrečo, posestnikova žena Ana Melfir iz Zeljnjega je padla doma z lestve in si zlomila več reber. — Posestnika Petra Mavšarja iz Sp. Gorj pri Bledu je v hlevu brenil konj v glavo in ga hudo poškodoval. — Sletnemu Jakobu Odarju iz Starja Fužin je iz sole domov gredre vrzel tovariš v oko oster kos lesa. Poškoda je težka in bo deček najbrž ob oku. — V Kranju je padla s kolesa 30letna tovarniška delavca Angela Čimzar in si zlomila desno nogo. — V bolnišnicu so prepeljali tudi 44letnega poklicnega gasilca Ivana Kocjanja, ki se je ponesrečil pri gorenju pozara na Vodnikovi cesti. Padel je skozi razkopeni strop in se pobil po vsem telesu.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11, v Splitu 10, v Dubrovniku 9, v Žirju 6, na Visu 5, v Zagrebu 3, v Beogradu 2, v Ljubljani in Sarajevu 1, v Mariboru —7.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.7, temperatura je znašala —7.0, na aerodromu —10, v Mariboru —12.

— Uvozeni celotni kontingenčni bombažni preje iz Italije. Razmere v naši tekstilni industriji so se začele normalizirati odkar je zopet nekoliko bolje urejen uvoz surovin. Septembra in oktobra so uvozili bombažne preje na račun perioda julij-september se želo malo. Še le po uveljavitvi uredbe o kontrolli uvoza tekstilnih sirovin je izdala direkcija za zunanjino trgovino večje število uvoznih dovoljenj. Od tega kontingenta pa niso uvoženo še okrog pol milijona kg surovin. Do zajoča je prisko zaradi tege, ker ni bil dosežen sporazum z začetniki tekstilne industrije. V zvezi s tem poročajo, da industrije ne bodo hoteli skleniti sporazum in pristojna italijanska ustanova namerava ponuditi blago Prizadu. Kar se tiče cen bombažnega predvira za zadnje trimesecje, poročajo, da italijanske ustanove pričakujajo predlog od nasih ustanov, da bi se lahko začela pogajanja.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11, v Splitu 10, v Dubrovniku 9, v Žirju 6, na Visu 5, v Zagrebu 3, v Beogradu 2, v Ljubljani in Sarajevu 1, v Mariboru —7.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.7, temperatura je znašala —7.0, na aerodromu —10, v Mariboru —12.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11, v Splitu 10, v Dubrovniku 9, v Žirju 6, na Visu 5, v Zagrebu 3, v Beogradu 2, v Ljubljani in Sarajevu 1, v Mariboru —7.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.7, temperatura je znašala —7.0, na aerodromu —10, v Mariboru —12.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11, v Splitu 10, v Dubrovniku 9, v Žirju 6, na Visu 5, v Zagrebu 3, v Beogradu 2, v Ljubljani in Sarajevu 1, v Mariboru —7.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.7, temperatura je znašala —7.0, na aerodromu —10, v Mariboru —12.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11, v Splitu 10, v Dubrovniku 9, v Žirju 6, na Visu 5, v Zagrebu 3, v Beogradu 2, v Ljubljani in Sarajevu 1, v Mariboru —7.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.7, temperatura je znašala —7.0, na aerodromu —10, v Mariboru —12.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11, v Splitu 10, v Dubrovniku 9, v Žirju 6, na Visu 5, v Zagrebu 3, v Beogradu 2, v Ljubljani in Sarajevu 1, v Mariboru —7.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.7, temperatura je znašala —7.0, na aerodromu —10, v Mariboru —12.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11, v Splitu 10, v Dubrovniku 9, v Žirju 6, na Visu 5, v Zagrebu 3, v Beogradu 2, v Ljubljani in Sarajevu 1, v Mariboru —7.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.7, temperatura je znašala —7.0, na aerodromu —10, v Mariboru —12.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11, v Splitu 10, v Dubrovniku 9, v Žirju 6, na Visu 5, v Zagrebu 3, v Beogradu 2, v Ljubljani in Sarajevu 1, v Mariboru —7.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.7, temperatura je znašala —7.0, na aerodromu —10, v Mariboru —12.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11, v Splitu 10, v Dubrovniku 9, v Žirju 6, na Visu 5, v Zagrebu 3, v Beogradu 2, v Ljubljani in Sarajevu 1, v Mariboru —7.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.7, temperatura je znašala —7.0, na aerodromu —10, v Mariboru —12.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11, v Splitu 10, v Dubrovniku 9, v Žirju 6, na Visu 5, v Zagrebu 3, v Beogradu 2, v Ljubljani in Sarajevu 1, v Mariboru —7.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.7, temperatura je znašala —7.0, na aerodromu —10, v Mariboru —12.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11, v Splitu 10, v Dubrovniku 9, v Žirju 6, na Visu 5, v Zagrebu 3, v Beogradu 2, v Ljubljani in Sarajevu 1, v Mariboru —7.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.7, temperatura je znašala —7.0, na aerodromu —10, v Mariboru —12.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11, v Splitu 10, v Dubrovniku 9, v Žirju 6, na Visu 5, v Zagrebu 3, v Beogradu 2, v Ljubljani in Sarajevu 1, v Mariboru —7.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.7, temperatura je znašala —7.0, na aerodromu —10, v Mariboru —12.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11, v Splitu 10, v Dubrovniku 9, v Žirju 6, na Visu 5, v Zagrebu 3, v Beogradu 2, v Ljubljani in Sarajevu 1, v Mariboru —7.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.7, temperatura je znašala —7.0, na aerodromu —10, v Mariboru —12.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11, v Splitu 10, v Dubrovniku 9, v Žirju 6, na Visu 5, v Zagrebu 3, v Beogradu 2, v Ljubljani in Sarajevu 1, v Mariboru —7.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.7, temperatura je znašala —7.0, na aerodromu —10, v Mariboru —12.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11, v Splitu 10, v Dubrovniku 9, v Žirju 6, na Visu 5, v Zagrebu 3, v Beogradu 2, v Ljubljani in Sarajevu 1, v Mariboru —7.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.7, temperatura je znašala —7.0, na aerodromu —10, v Mariboru —12.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11, v Splitu 10, v Dubrovniku 9, v Žirju 6, na Visu 5, v Zagrebu 3, v Beogradu 2, v Ljubljani in Sarajevu 1, v Mariboru —7.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.7, temperatura je znašala —7.0, na aerodromu —10, v Mariboru —12.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11, v Splitu 10, v Dubrovniku 9, v Žirju 6, na Visu 5, v Zagrebu 3, v Beogradu 2, v Ljubljani in Sarajevu 1, v Mariboru —7.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.7, temperatura je znašala —7.0, na aerodromu —10, v Mariboru —12.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11, v Splitu 10, v Dubrovniku 9, v Žirju 6, na Visu 5, v Zagrebu 3, v Beogradu 2, v Ljubljani in Sarajevu 1, v Mariboru —7.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.7, temperatura je znašala —7.0, na aerodromu —10, v Mariboru —12.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Kumboru 11, v Splitu 10, v Dubrovniku 9, v Žirju 6, na Visu 5, v Zagrebu 3, v Beogradu 2, v Ljubljani in Sarajevu 1, v Mariboru —7.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774.7, temperatura je znašala —7.0, na aerodromu —10, v Mariboru —12.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo pre

Slavnostni koncert Ljubljanske filharmonije

K včerajšnjemu našemu poročilu o lepo uspeli tradicionalni novinarski proslavi 1. decembra objavljamo dodatno še poročilo našega glasbenega referenta.

Ljubljanska sekcija Jugoslovenskega novinarskega zavoda je prosavila praznik Zemljenja s slavnostnim koncertom Ljubljanske filharmonije, s čimer je prenehanata tradicija ataknjenja in se nastopajo nadomestna s kvantiteto koncertno omiku, najprimernejšo za počastutev slavnostnih dogodkov. Spored slavnostnega filharmoničnega koncerta je bil spet izklicljeno slovenski in je v prvem delu obsegjal poleg Cajkovskega skladbi domaćih skladateljev Arniča in Škeranca. Vsekakor je zanimivo, da navedena skladatelja in z njima se mnogo ostalih članov novejsje slovenske skladateljske generacije edujajo boji vidno in uspešno prehaja v programsko glasbo in se odmika absolutnemu, kar utegnemo konzervativci kajpada iz različnih vidikov.

Arničev »Zapeljivec«, zgrajen na konkretni zamisli, ki jo naglaša celotna izpeljava in ji da v muzikalnem smislu znacaj programskoga bolj kot čisto estetskega, kaže nasproti njegovim dosedanjim delom nekatere prednosti, zlasti kar se tiče smiselnosti oblikovane izdelave ter vsebinske poglobitve. To najovejše delo plodovitega skladatelja je počelo v njanji in notranjih doživitevih nasprijeti, ki pestrijo celotni muzikalni potek in mu dajejo močno dinamično potenco. Tudi instrumentacija je zelo dobro izvedena ter dokazuje racionalno, premišljeno izrabo najboljših instrumentalnih možnosti. Celotna skladba daje občutek dosledne doživljajsko sleditive in močno učinkujejoče umetniške celote.

Škerjančeva »Mařenka«, simfonična, ko-reografiski fundirana pesnitev, je v predmetu še bolj stvarna, osredotočena na omenjeno zamisel, kot »Zapeljivec«. Škerjanč je zanjel z izrazitno doživetjem in iz nje oblikoval zelo dojemljiv muzikalni lik, v katerem je izstopil skladateljev subjektivni naglas morda močnejše in jasnejše kot v kateri koli izmed njegovih ostalih dosedanjih skladitev. Gradnja je oblikovana in vsebinski duhovita ter smiselna, instrumentacija pa je odlična kot v drugih delih avtorja. Kljub temu je izborn poznavalec instrumentalne tehnike. Škerjančeva »Mařenka« in Arničev »Zapeljivec« sta skladbi lepe umetniške kvalitete, pomembno bogatila slovensko simfonično literaturo in zaslužita tudi drugod odgovarjajočo ponosnost.

Na koncertu jima je sledila stalno in razpoloženski dokaj drugačna Cajkovska - »Koncertna fantazija«, arhitektonski zanimiva skladba, pri kateri izstopa po svoji vlogi klavirski part, pisan tehnično izredno komplikirano in vsebujejo mnogo čustvenih finis, ki jih more verno izraziti le polnovreden pianist. Cajkovski je s svojo »Koncertno fantazijo« ustvaril zelo učinkovito skladbo, katere blesteč klavirski solo in barvita instrumentalna zvočnost zapuščata močan vtis.

Drugi del koncerta je obsegal prekrasno Dvorčko »Simfonijo Iz novega sveta«, ki je dirigiral Drago M. Sijaneč, ki se je v skladbi poglobil in skupno s solistom izoblikoval koncert dostojne estetske višine. Najboljše pa je — mislim — predstavljal Cajkovska, kjer je bil orkester, razen na nekaterih mestih, s solistom v dovolj odgovarjajučem intenzitetem razmerju. Tudi Dvorček je bil podan razgibano, sam bi si želel prav v tej skladbi sicer večje dinamične ter vsebinske izrazitosti, kar pa utegne biti tudi stvar osebno pojmovane interpretacije. Sigurno in interpretacijski dojemljivo je zanjel dirigent Arniča ter Škeranca ter predstavil obe njuni skladbi učinkovito.

Na koncertu jima je sledila stalno in razpoloženski dokaj drugačna Cajkovska - »Koncertna fantazija«, arhitektonski zanimiva skladba, pri kateri izstopa po svoji vlogi klavirski part, pisan tehnično izredno komplikirano in vsebujejo mnogo čustvenih finis, ki jih more verno izraziti le polnovreden pianist. Cajkovski je s svojo »Koncertno fantazijo« ustvaril zelo učinkovito skladbo, katere blesteč klavirski solo in barvita instrumentalna zvočnost zapuščata močan vtis.

Drugi del koncerta je obsegal prekrasno Dvorčko »Simfonijo Iz novega sveta«,

stvaritev razkošnih doživljajskih globin, eno najlepših del slovenske simfonične glasbe. Iz nje veje nedosežne osebne sile velikega tvorca, ki je znal v čudovitih međih in harmonijah, svežem, razgibanem ritmu, klasično dognani obliki in v sijajni instrumentaciji izraziti svoja doživetja na ameriških tleh in kar najbolj pristnen načinu. Zlasti II. stavek moramo smatrati za biser simfonične literature, enako pa so tudi ostali stavki (Adagio-Allegro, Scherzo, Allegro con fuoco) vzoren spoj klasičnih in romantičnih elementov s českim nacionalnim duhom, duhovito drzni po domišljih klubj strogi formi (razen v svobodnejšem poslednjem stavku) in tvojno skupno z Largom izrazno, do najvišjih možnosti stopnjevanjo umetnosti, ki poslušala očara in več ne premine iz zakladnice njegovih najviših vtisov.

Solistični del »Koncertne fantazije« je izvajal naš priznani pianist, rektor Glasbeno akademije prof. Anton Trost, katerega izvedba je pri poslušalcih zapustila najglobji vtis. O podrobnostih njegove igre spričo njegovega slovesa pač ni potrebno govoriti. Ton, ki mu je nastavek stabilno plastičen, dobi pri njem posebno estetsko zaokrožen zvok, ki se v enakovrednem sorazmerju veže s celotonilno tako, da nastane povezana, strnjena celota. To velja bodisi za izoliran ali večji kompleks, vsled česar oblikuje pianist zglošen, dognani lik, plastično nasičen in uravnotežen. Trostu klavirska igra nedvomno ni tehnični problem, katerega obvlada do največje dovršenosti, ampak veliko bolj in predvsem psihološko-umetnostni problem, ki ga vodi v neprestano poglavljajanje in povzroča nastoj poduhovljenega podajanja, najvišje stopnje, ki jo lahko doseže pianist. Pravato vzbuja njegovo izvajanje občutek odmaknjenosti od stvarnega v čisti duševni svet, kar vlivja izvajani umetnosti polnega, do največjih globin doživetega življenja. Veliki klavirski solo, v katerem je presečalo smiselnost estetski povsem pogojeno stopnjevanje, je podal lahko, pa doživljajski izrazito, čeprav je ta del prenapolnjen tehničnih težkoč, isto velja seveda tudi vse ostalo njegovo izvajanje, ki je bilo zares zrelo, mojstrsko in nam predstavila pianista v vsej podobi njegove umetniške potence.

Koncert je dirigiral Drago M. Sijaneč, ki se je v skladbi poglobil in skupno s solistom izoblikoval koncert dostojne estetske višine. Najboljše pa je — mislim — predstavljal Cajkovska, kjer je bil orkester, razen na nekaterih mestih, s solistom v dovolj odgovarjajučem intenzitetem razmerju. Tudi Dvorček je bil podan razgibano, sam bi si želel prav v tej skladbi sicer večje dinamične ter vsebinske izrazitosti, kar pa utegne biti tudi stvar osebno pojmovane interpretacije. Sigurno in interpretacijski dojemljivo je zanjel dirigent Arniča ter Škeranca ter predstavil obe njuni skladbi učinkovito.

Na koncertu jima je sledila stalno in razpoloženski dokaj drugačna Cajkovska - »Koncertna fantazija«, arhitektonski zanimiva skladba, pri kateri izstopa po svoji vlogi klavirski part, pisan tehnično izredno komplikirano in vsebujejo mnogo čustvenih finis, ki jih more verno izraziti le polnovreden pianist. Cajkovski je s svojo »Koncertno fantazijo« ustvaril zelo učinkovito skladbo, katere blesteč klavirski solo in barvita instrumentalna zvočnost zapuščata močan vtis.

Drugi del koncerta je obsegal prekrasno Dvorčko »Simfonijo Iz novega sveta«,

stvaritev razkošnih doživljajskih globin, eno najlepših del slovenske simfonične glasbe. Iz nje veje nedosežne osebne sile velikega tvorca, ki je znal v čudovitih međih in harmonijah, svežem, razgibanem ritmu, klasično dognani obliki in v sijajni instrumentaciji izraziti svoja doživetja na ameriških tleh in kar najbolj pristnen načinu. Zlasti II. stavek moramo smatrati za biser simfonične literature, enako pa so tudi ostali stavki (Adagio-Allegro, Scherzo, Allegro con fuoco) vzoren spoj klasičnih in romantičnih elementov s českim nacionalnim duhom, duhovito drzni po domišljih klubj strogi formi (razen v svobodnejšem poslednjem stavku) in tvojno skupno z Largom izrazno, do najvišjih možnosti stopnjevanjo umetnosti, ki poslušala očara in več ne premine iz zakladnice njegovih najviših vtisov.

Solistični del »Koncertne fantazije« je izvajal naš priznani pianist, rektor Glasbeno akademije prof. Anton Trost, katerega izvedba je pri poslušalcih zapustila najglobji vtis. O podrobnostih njegove igre spričo njegovega slovesa pač ni potrebno govoriti. Ton, ki mu je nastavek stabilno plastičen, dobi pri njem posebno estetsko zaokrožen zvok, ki se v enakovrednem sorazmerju veže s celotonilno tako, da nastane povezana, strnjena celota. To velja bodisi za izoliran ali večji kompleks, vsled česar oblikuje pianist zglošen, dognani lik, plastično nasičen in uravnotežen. Trostu klavirska igra nedvomno ni tehnični problem, katerega obvlada do največje dovršenosti, ampak veliko bolj in predvsem psihološko-umetnostni problem, ki ga vodi v neprestano poglavljajanje in povzroča nastoj poduhovljenega podajanja, najvišje stopnje, ki jo lahko doseže pianist. Pravato vzbuja njegovo izvajanje občutek odmaknjenosti od stvarnega v čisti duševni svet, kar vlivja izvajani umetnosti polnega, do največjih globin doživetega življenja. Veliki klavirski solo, v katerem je presečalo smiselnost estetski povsem pogojeno stopnjevanje, je podal lahko, pa doživljajski izrazito, čeprav je ta del prenapolnjen tehničnih težkoč, isto velja seveda tudi vse ostalo njegovo izvajanje, ki je bilo zares zrelo, mojstrsko in nam predstavila pianista v vsej podobi njegove umetniške potence.

Koncert je dirigiral Drago M. Sijaneč, ki se je v skladbi poglobil in skupno s solistom izoblikoval koncert dostojne estetske višine. Najboljše pa je — mislim — predstavljal Cajkovska, kjer je bil orkester, razen na nekaterih mestih, s solistom v dovolj odgovarjajučem intenzitetem razmerju. Tudi Dvorček je bil podan razgibano, sam bi si želel prav v tej skladbi sicer večje dinamične ter vsebinske izrazitosti, kar pa utegne biti tudi stvar osebno pojmovane interpretacije. Sigurno in interpretacijski dojemljivo je zanjel dirigent Arniča ter Škeranca ter predstavil obe njuni skladbi učinkovito.

Na koncertu jima je sledila stalno in razpoloženski dokaj drugačna Cajkovska - »Koncertna fantazija«, arhitektonski zanimiva skladba, pri kateri izstopa po svoji vlogi klavirski part, pisan tehnično izredno komplikirano in vsebujejo mnogo čustvenih finis, ki jih more verno izraziti le polnovreden pianist. Cajkovski je s svojo »Koncertno fantazijo« ustvaril zelo učinkovito skladbo, katere blesteč klavirski solo in barvita instrumentalna zvočnost zapuščata močan vtis.

Drugi del koncerta je obsegal prekrasno Dvorčko »Simfonijo Iz novega sveta«,

stvaritev razkošnih doživljajskih globin, eno najlepših del slovenske simfonične glasbe. Iz nje veje nedosežne osebne sile velikega tvorca, ki je znal v čudovitih međih in harmonijah, svežem, razgibanem ritmu, klasično dognani obliki in v sijajni instrumentaciji izraziti svoja doživetja na ameriških tleh in kar najbolj pristnen načinu. Zlasti II. stavek moramo smatrati za biser simfonične literature, enako pa so tudi ostali stavki (Adagio-Allegro, Scherzo, Allegro con fuoco) vzoren spoj klasičnih in romantičnih elementov s českim nacionalnim duhom, duhovito drzni po domišljih klubj strogi formi (razen v svobodnejšem poslednjem stavku) in tvojno skupno z Largom izrazno, do najvišjih možnosti stopnjevanjo umetnosti, ki poslušala očara in več ne premine iz zakladnice njegovih najviših vtisov.

Solistični del »Koncertne fantazije« je izvajal naš priznani pianist, rektor Glasbeno akademije prof. Anton Trost, katerega izvedba je pri poslušalcih zapustila najglobji vtis. O podrobnostih njegove igre spričo njegovega slovesa pač ni potrebno govoriti. Ton, ki mu je nastavek stabilno plastičen, dobi pri njem posebno estetsko zaokrožen zvok, ki se v enakovrednem sorazmerju veže s celotonilno tako, da nastane povezana, strnjena celota. To velja bodisi za izoliran ali večji kompleks, vsled česar oblikuje pianist zglošen, dognani lik, plastično nasičen in uravnotežen. Trostu klavirska igra nedvomno ni tehnični problem, katerega obvlada do največje dovršenosti, ampak veliko bolj in predvsem psihološko-umetnostni problem, ki ga vodi v neprestano poglavljajanje in povzroča nastoj poduhovljenega podajanja, najvišje stopnje, ki jo lahko doseže pianist. Pravato vzbuja njegovo izvajanje občutek odmaknjenosti od stvarnega v čisti duševni svet, kar vlivja izvajani umetnosti polnega, do največjih globin doživetega življenja. Veliki klavirski solo, v katerem je presečalo smiselnost estetski povsem pogojeno stopnjevanje, je podal lahko, pa doživljajski izrazito, čeprav je ta del prenapolnjen tehničnih težkoč, isto velja seveda tudi vse ostalo njegovo izvajanje, ki je bilo zares zrelo, mojstrsko in nam predstavila pianista v vsej podobi njegove umetniške potence.

Koncert je dirigiral Drago M. Sijaneč, ki se je v skladbi poglobil in skupno s solistom izoblikoval koncert dostojne estetske višine. Najboljše pa je — mislim — predstavljal Cajkovska, kjer je bil orkester, razen na nekaterih mestih, s solistom v dovolj odgovarjajučem intenzitetem razmerju. Tudi Dvorček je bil podan razgibano, sam bi si želel prav v tej skladbi sicer večje dinamične ter vsebinske izrazitosti, kar pa utegne biti tudi stvar osebno pojmovane interpretacije. Sigurno in interpretacijski dojemljivo je zanjel dirigent Arniča ter Škeranca ter predstavil obe njuni skladbi učinkovito.

Na koncertu jima je sledila stalno in razpoloženski dokaj drugačna Cajkovska - »Koncertna fantazija«, arhitektonski zanimiva skladba, pri kateri izstopa po svoji vlogi klavirski part, pisan tehnično izredno komplikirano in vsebujejo mnogo čustvenih finis, ki jih more verno izraziti le polnovreden pianist. Cajkovski je s svojo »Koncertno fantazijo« ustvaril zelo učinkovito skladbo, katere blesteč klavirski solo in barvita instrumentalna zvočnost zapuščata močan vtis.

Drugi del koncerta je obsegal prekrasno Dvorčko »Simfonijo Iz novega sveta«,

stvaritev razkošnih doživljajskih globin, eno najlepših del slovenske simfonične glasbe. Iz nje veje nedosežne osebne sile velikega tvorca, ki je znal v čudovitih međih in harmonijah, svežem, razgibanem ritmu, klasično dognani obliki in v sijajni instrumentaciji izraziti svoja doživetja na ameriških tleh in kar najbolj pristnen načinu. Zlasti II. stavek moramo smatrati za biser simfonične literature, enako pa so tudi ostali stavki (Adagio-Allegro, Scherzo, Allegro con fuoco) vzoren spoj klasičnih in romantičnih elementov s českim nacionalnim duhom, duhovito drzni po domišljih klubj strogi formi (razen v svobodnejšem poslednjem stavku) in tvojno skupno z Largom izrazno, do najvišjih možnosti stopnjevanjo umetnosti, ki poslušala očara in več ne premine iz zakladnice njegovih najviših vtisov.

Solistični del »Koncertne fantazije« je izvajal naš priznani pianist, rektor Glasbeno akademije prof. Anton Trost, katerega izvedba je pri poslušalcih zapustila najglobji vtis. O podrobnostih njegove igre spričo njegovega slovesa pač ni potrebno govoriti. Ton, ki mu je nastavek stabilno plastičen, dobi pri njem posebno estetsko zaokrožen zvok, ki se v enakovrednem sorazmerju veže s celotonilno tako, da nastane povezana, strnjena celota. To velja bodisi za izoliran ali večji kompleks, vsled česar oblikuje pianist zglošen, dognani lik, plastično nasičen in uravnotežen. Trostu klavirska igra nedvomno ni tehnični problem, katerega obvlada do največje dovršenosti, ampak veliko bolj in predvsem psihološko-umetnostni problem, ki ga vodi v neprestano poglavljajanje in povzroča nastoj poduhovljenega podajanja, najvišje stopnje, ki jo lahko doseže pianist. Pravato vzbuja njegovo izvajanje občutek odmaknjenosti od stvarnega v čisti duševni svet, kar vlivja izvajani umetnosti polnega, do največjih globin doživetega življenja. Veliki klavirski solo, v katerem je presečalo smiselnost estetski povsem pogojeno stopnjevanje, je podal lahko, pa doživljajski izrazito, čeprav je ta del prenapolnjen tehničnih težkoč, isto velja seveda tudi vse ostalo njegovo izvajanje, ki je bilo zares zrelo, mojstrsko in nam predstavila pianista v vsej podobi njegove umetniške potence.

Koncert je dirigiral Drago M. Sijaneč, ki se je v skladbi poglobil in skupno s solistom izoblikoval koncert dostojne estetske višine. Najboljše pa je — mislim — predstavljal Cajkovska, kjer je bil orkester, razen na nekaterih mestih, s solistom v dovolj odgovarjajučem intenzitetem razmerju. Tudi Dvorček je bil podan razgibano, sam bi si želel prav v tej skladbi sicer večje dinamične ter vsebinske izrazitosti, kar pa utegne biti tudi stvar osebno pojmovane interpretacije. Sigurno in interpretacijski dojemljivo je zanjel dirigent Arniča ter Škeranca ter predstavil obe njuni skladbi učinkovito.

Na koncertu jima je sledila stalno in razpoloženski dokaj drugačna Cajkovska - »Koncertna fantazija«, arhitektonski zanimiva skladba, pri kateri izstopa po svoji vlogi klavirski part, pisan tehnično izredno komplikirano in vsebujejo mnogo čustvenih finis, ki jih more verno izraziti le polnovreden pianist. Cajkovski je s svojo »Koncertno fantazijo« ustvaril zelo učinkovito skladbo, katere blesteč klavirski solo in barvita instrumentalna zvočnost zapuščata močan vtis.

Drugi del koncerta je obsegal prekrasno Dvorčko »Simfonijo Iz novega sveta«,

stvaritev razkošnih doživljajskih globin, eno najlepših del slovenske simfonične glasbe. Iz nje veje nedosežne osebne sile velikega tvorca, ki je znal v čudovitih međih in harmonijah, svežem, razgibanem ritmu, klasično dognani obliki in v sijajni instrumentaciji izraziti svoja doživetja na ameriških tleh in kar najbol

Slavnostni koncert Ljubljanske filharmonije

K včerajšnjemu našemu poročilu o lepo uspell tradicionalni novinarski proslavi 1. decembra objavljamo dodatno še poročilo našega glasbenega referenta.

Ljubljanska sekcija Jugoslovenskega novinarskega zavoda je proslava praznik življenja s slavnostnim koncertom Ljubljanske filharmonije, s čemer je prenemanja tradicija akademij in se nastopajo nadomestila s kvantiteto koncertno obliko, najprimerneje za počasnitve slavnostnih dogodkov. Spored slavnostnega filharmoničnega koncerta je bil spet izkajano slovenski in je v prvem delu obsegal poleg cajkovskega skladbi domaćin skladateljev Arnicu in Skerjanca. Vsekakor je zanimivo, da navedena skladatelja in z njima s mnogo ostalih članov novejše slovenske skladateljske generacije čedalje bolj vidno in uspešno prehaja v programsko glaso in se odmika absolutnemu kar utegnemo kontinuirati kajpadi iz različnih vidikov.

Arničev »Zapejivec«, zgrajen na konkretni zamisli, ki jo nagras celotna izpeljava in ji da v muzikalem smislu znacaj programskega bolj kot čisto estetskega, kaže nasproti njegovim dosedanjim delom nekatere prednosti, zlasti kar se tiče smisljenosti oblikovane izdelave ter vsebinske poglobitve. To najnovejše delo plodovitega skladatelja je počelo v nujnih in notranjih doživetih nasprotij, ki prestigo celotni musicalni potek in mu dajejo močno dinamično potenco. Tudi instrumentacija je zelo dobro izvedena ter dokazuje racionalno, premisljeno izrabito najboljših instrumentalnih možnosti. Celotna skladba daje občutek dosledne doživljajskih sleditev in močno učinkujče umetniške celote.

Skerjančeva »Marenka«, simfonična, ko-reografski fundirana pesnitev, je v predmetu še bolj stvarna, osredotočena na omenjeno zamisel, kot »Zapejivec«. Skerjanec je zanjel iz razlitosti doživetjem in iz nje oblikoval zelo dojemljiv musicalni lik, v katerem je izstopil skladateljev subjektivni naglas morda močnejše in jašnejše kot v kateri koli izmed njegovih ostalih dosednjih stvaritev. Gradina je oblikovana in vsebinski duhovita ter smiselnost, instrumentacija pa je odlična kot v drugih delih avtorja, ki je izborn poznavalec instrumentalne tehnike. Skerjančeva »Marenka« in Arničev »Zapejivec« sta skladbi lepe umetniške kvalitete, pomembno bogatita slovensko simfonično literaturo in zaslužita tudi drugod odgovarjajočo pozornost.

Na koncertu jima je sledila stalno in razpoloženski dokaj drugačna Cajkovskega »Koncertna fantazija«, arhitektonski zanimiva skladba, pri kateri izstopa po svoji vlogi klavirski part, pisan tehnično izredno komplikirano in vsebujoč mnogo čustvenih fines, ki jih more verno izraziti le polnovreden pianist. Cajkovski je s svojo »Koncertno fantazijo« ustvaril zelo učinkovito skladbo, katere blestek klavirski solo in barvita instrumentalna zvočnost zapuščata močan vtis.

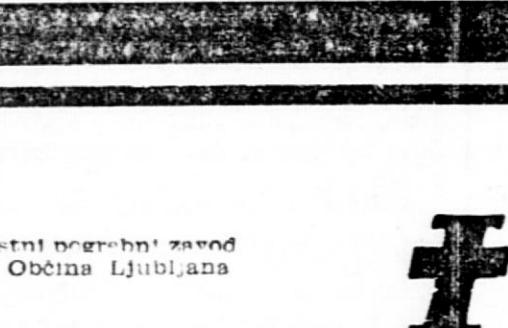
Druži del koncerta je obsegal prekrasno Dvorákovovo »Simfonijo iz novega sveta«,

stvaritev razkošnih doživljajskih globin, eno najlepših del slovenske simfonične glasbe. Iz nje veje nedosežna osebna sila velikega tvorca, ki je znal v čudovitih melodijah in harmonijah, svežem, razgibanem ritmu, klasično dognani obliki in v sijajni instrumentaciji izraziti svoja doživetja na ameriških tleh v kar najbolj pristrem natčinu. Zlasti II. stavki moramo smatrati za biser simfonične literature, enako pa so tudi ostali stavki (Adagio-Allegro, Scherzo, Allegro con fuoco) vzoren spoj klasičnih in romantičnih elementov s češkim nacionalnim duhom, duhovito drzni po domiških kljub strogi formi (razen v svobodnejšem poslednjem stavku) in tvojijo skupno z Largom izrazno, do najvišjih možnosti stopnjevanju umetnino, ki poslušalca očara in več ne premine iz zakladnice njegovih najvišjih vtisov.

Solistični del »Koncertna fantazija« je izvajal naš priznani pianist, rektor Glasbeno akademije prof. Anton Trost, katerega izvedba je pri poslušalcih zapustila najglobljiv vtis. O podrobnostih njegove igre spričiš njegovega slovesa pa ni potrebno govoriti. Ton, ki mu je nastavek stabilno plastičen, dobi pri njem posebno estetsko zaokrožen zvok, ki se v enakovrednem sorazmerju veže s celotno linijo tako, da nastane povezanost, strnjena celota. To velja bodisi za izoliran ali večji kompleks, vsled česar oblikuje pianist zgoščen, dogman lik, plastično nasičen in uravnotežen. Trostova klavirska igra nedvonomno ni tehnični problem, katerega obvlada do največje dovršenosti, ampak veliko bolj je predvsem psihološko-umetnostni problem, ki ga vodi v neprestano poglabljajanje in povzroča način poduhovljenega podajanja, najvišje stopnje, ki jo lahko dosegne pianist. Pravato vzbuja njegovo izvajanje obutek odmaknjenosti od stvarnega v čisti duševnini svet, kar vrliva izvajani umetnimi polnega, do največjih globin doživetega življenja. Veliki klavirski solo, v katerem je presečalo smiselnost estetski povsem pogojeno stopnjevanje, je podal lahko, pa doživljajski izrazito, čeprav je ta del prenapoljen tehničnih težkoč. Isto velja sedata tudi vse ostalo njegovo izvajanje, ki je bilo zares zrelo, mojstrsko in nam predstavilo pianista v vsej podobi njegove umetniške potence.

Koncert je dirigiral Drago M. Sijanecc, ki se je v skladbi pogobil in skupno s solistom izobiloval koncert dostenje estetske višine. Najboljše pa je — mislim — predstavil Cajkovskega, kjer je bil orkester, razen na nekaterih mestih, s solistom v dovolj odgovarjajočem intenzitetu razmerju. Tudi Dvorák je bil podan razgibano, sam bi si želel prav v tej skladbi sicer večje dinamične ter vsebinske izrazitosti, kar pa utegne biti tudi stvar osebno pojmovane interpretacije. Sigurno in interpretacijski dojemljivo je zanjel dirigent Arničev ter Skerjanca ter predstavil obe njuni skladbi učinkovito.

Za vedno nas je zapustil naš ljubljeni soprog, oče, sin, brat, stric in svak, gospod,

Za vedno nas je zapustil naš ljubljeni soprog, oče, sin, brat, stric in svak, gospod,

Adolf Rabić

tiskar, faktor in posestnik

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 4. t. m. ob 3. uri popoldne, izpred mrliske veže splošne bolnišnice na pokopališču na Viču.

Ljubljana, dne 2. decembra 1940.

Gleboko žalujoči ostali

Edmund O' Hara:

Tajna profesoria Morbidusa

Roman

— Gospod Michaud, — je zaklical, ko je dohitel inženirja pred veliko odprto omaro, — gospod Michaud, danes popoldne nujno rabim kratek dopust.

Michaud je naglo obrnil sveženj aktov z napisom navzdol. Toda Townsend je zadostoval en sam pogled, da se je prepričal, da gre res za dotični sveženj, ki je imel na sebi zanj tako privlačen napis o skrivnostnem plinu.

— Kako? Kaj bi radi? — je vprašal Michaud, kar da ne more verjeti svojim ušesom. — Dopust? Ker ste itaki že imeli vse dopoldne dopust?

— Meni se zdi to nečuveno, — je smatral Hopkins za svojo dolžnost, da priponi.

Ker se mu je bilo posrečilo to, kar je hotel, je postal Townsend čisto miren.

— Kakor je vaša volja, — je dejal in skomignil z rameni. — Prav za prav sem vas hotel prositi, da bi bili tako prijazni, da bi obvestili gospoda Russella da bi moral oditi iz tovarne v interesu stvari zaradi katerih sem prišel prepozno že dopoldne. Toda če mislite da ne morem dobiti dopusta je to seveda odveč in v tem primeru...

— Ne ēvekajte neumnosti, — ga je prekinil Michaud grobo.

— Jaz sem pa mislil... — je nadaljeval detektiv nemoteno.

— On je pa mislil, — je pripomnil Hopkins pogljivo.

— Dopust vam je dovoljen. — Končano! — je vzviknil naenkrat Michaud srdito in na vso moč alopotnil vrata omare.

Čez četr ure je vstopil Townsend v drogerijo I. F. Buttoma. Prileten možiček sivih las in neštetih gub na obrazu je pogledal izza multa.

— Oprostite, — je začel detektiv namenoma nekoliko v zadregi. — Nasel sem, tore ste stekleničico. Izvolute pogledati. Ime vaše tvrdke je na njej...

Možic si je počasi nataknil naočnike, potlej pa je pazljivo pogledal stekleničico.

— Pustite jo tu, — je dejal končno. — Morda pride po njo, kdor jo je izgubil.

Detektiv se je delal, kakor da je v zadregi.

— HM... veste... tega bi ne mogel storiti, — je dejal namenoma. — Veste... zaradi nagrade najdelit.

— Ah, tako, — se je zasmehjal možic. — No, da vidimo.

Izza multa je potegnil debelo knjigo in trajalo je precej dolgo, preden je našel, kar je iskal.

— Evo... tu... stoji ime... A. Murphy. Toda natančnejši naslov ni označen. Kaj mislite storiti zdaj?

Detektiv se je zahvalil in odšel.

To je bila napaka, velika napaka. On ni pričakoval, da bo Morbidus v apoteki povedal svoje pravo ime, čeprav sta mogli biti začetnici A. M. njegov monogram, kakor sta lahko bili tudi začetnici koga drugega. Toda upal je, da bo zvedel v lekarini vsaj nekaj. Vse njegovo delo in vse njegovo pričakovanje del poseta v lekarini je bilo zamaš. Ne, zares ni bilo vredno hoditi še dalje po tej sledi. Ni bilo vredno hodiči k zdravniku, ki je napisal recept in ni bilo vredno niti ugotoviti, za kakšen strup prav za prav gre. Ta preiskava bi zahtevala preveč časa, koristila bi pa malo.

Ni drugi strani se je pa moral Townsend pozuriti. Njegov star načrt se mu je zdel mnogo prikladnejši. Šlo je namreč za to, da bi ponči vlomlj v omaro, kjer je bil spravljen sveženj modri aktov. Jutri zjutraj bodo ti akti predloženi Russellu in bodo potem gotovo izginili v tresoru, kamor si ne bo mogel nikoli praporiti dostopa... Toda treba se je bilo pozuriti, ta načrt je bilo treba uresničiti še to noč.

Sele ko se je detektiv odločil za ta korak, je opazil, da so ga bile misli tako prevezle, da niti opazil, kdaj in kako je prispeval do hiše očeta Sama. Za hip je še pomislil, da li bi sploh vstopil v hišo in se pokazal, preden krene na pot za svojim ciljem. Toda potem je odločno prestolil prag.

— Dobri večer, oče Sam! — je zaklical veselo.

— Dobri večer, Marion.

Sam se je delal užaljenega.

— Vaša svetlost se izvoli šaliti, — je dejal resno in dostojanstveno. — Vaša svetlost zahaja zdaj samo v najmenitnejše hiše...

— Ne gorovite neumnosti, oče Sam, — se je zasmehjal detektiv.

Tedaj se je zasmehjal tudi Sam.

— Ne, ne, saj se ne jezim, Kenntbury, — ga je zagotovil. — Vse sem že zvedel. Rešil si moje delne izpod konjskih kopit. Zato bi te najraje poljubil, pa vem... ti si tudi tu preskromen, da bi pričakoval to od mene.

Townsend je sedel v svoj kot in čez dve uri je čisto pozabil, da so na svetu sploh razbojniki, strupeni plini in skrivenost modri akti.

Bil je zopet prijeten večer, kakršni so bili po njegovem krvidu začneče čase vedno redkejši. Tu se je smejalo, kramljalo, šalilo in dovoljevalo Marion, da proslavi Townsendovo junastvo s posebnimi kolači. Šele ko je kukavica v starinski urki desetkrat zakukala, se je Townsend spomnil, da je bil zasnoval načrt.

Zamrmal je nekaj besed v opravičilo, potem je pa vstopal in odšel v svojo sobico. Previdno je odmaknil posteljo in enako previdno dvignil iz tal eno desko. Iz skrivališča je vzel že od prej tam spravljeno orodje. Posebno pažljivo si je ogledal ključ, ki ga je bil naredil sam, primerjal ga je še enkrat z odtisom v vosku, ki ga je bil napravil v ugodnem trenutku s Hopkinsonovim ključem. Cas mu je bil odmerjen zelo kratko. Sicer bi bil porabil ugodno priljubljeno orodje. Poenkrat pa je vse dobro.

— Ne, ne, saj se ne jezim, Kenntbury, — ga je zagotovil. — Vse sem že zvedel. Rešil si moje delne izpod konjskih kopit. Zato bi te najraje poljubil, pa vem... ti si tudi tu preskromen, da bi pričakoval to od mene.

Townsend je sedel v svoj kot in čez dve uri je čisto pozabil, da so na svetu sploh razbojniki, strupeni plini in skrivenost modri akti.

Bil je zopet prijeten večer, kakršni so bili po njegovem krvidu začneče čase vedno redkejši. Tu se je smejalo, kramljalo, šalilo in dovoljevalo Marion, da proslavi Townsendovo junastvo s posebnimi kolači. Šele ko je kukavica v starinski urki desetkrat zakukala, se je Townsend spomnil, da je bil zasnoval načrt.

Zamrmal je nekaj besed v opravičilo, potem je pa vstopal in odšel v svojo sobico. Previdno je odmaknil posteljo in enako previdno dvignil iz tal eno desko. Iz skrivališča je vzel že od prej tam spravljeno orodje. Posebno pažljivo si je ogledal ključ, ki ga je bil naredil sam, primerjal ga je še enkrat z odtisom v vosku, ki ga je bil napravil v ugodnem trenutku s Hopkinsonovim ključem. Cas mu je bil odmerjen zelo kratko. Sicer bi bil porabil ugodno priljubljeno orodje. Poenkrat pa je vse dobro.

— Ne, ne, saj se ne jezim, Kenntbury, — ga je zagotovil. — Vse sem že zvedel. Rešil si moje delne izpod konjskih kopit. Zato bi te najraje poljubil, pa vem... ti si tudi tu preskromen, da bi pričakoval to od mene.

Townsend je sedel v svoj kot in čez dve uri je čisto pozabil, da so na svetu sploh razbojniki, strupeni plini in skrivenost modri akti.

Bil je zopet prijeten večer, kakršni so bili po njegovem krvidu začneče čase vedno redkejši. Tu se je smejalo, kramljalo, šalilo in dovoljevalo Marion, da proslavi Townsendovo junastvo s posebnimi kolači. Šele ko je kukavica v starinski urki desetkrat zakukala, se je Townsend spomnil, da je bil zasnoval načrt.

Zamrmal je nekaj besed v opravičilo, potem je pa vstopal in odšel v svojo sobico. Previdno je odmaknil posteljo in enako previdno dvignil iz tal eno desko. Iz skrivališča je vzel že od prej tam spravljeno orodje. Posebno pažljivo si je ogledal ključ, ki ga je bil naredil sam, primerjal ga je še enkrat z odtisom v vosku, ki ga je bil napravil v ugodnem trenutku s Hopkinsonovim ključem. Cas mu je bil odmerjen zelo kratko. Sicer bi bil porabil ugodno priljubljeno orodje. Poenkrat pa je vse dobro.

— Ne, ne, saj se ne jezim, Kenntbury, — ga je zagotovil. — Vse sem že zvedel. Rešil si moje delne izpod konjskih kopit. Zato bi te najraje poljubil, pa vem... ti si tudi tu preskromen, da bi pričakoval to od mene.

Townsend je sedel v svoj kot in čez dve uri je čisto pozabil, da so na svetu sploh razbojniki, strupeni plini in skrivenost modri akti.

Bil je zopet prijeten večer, kakršni so bili po njegovem krvidu začneče čase vedno redkejši. Tu se je smejalo, kramljalo, šalilo in dovoljevalo Marion, da proslavi Townsendovo junastvo s posebnimi kolači. Šele ko je kukavica v starinski urki desetkrat zakukala, se je Townsend spomnil, da je bil zasnoval načrt.

Zamrmal je nekaj besed v opravičilo, potem je pa vstopal in odšel v svojo sobico. Previdno je odmaknil posteljo in enako previdno dvignil iz tal eno desko. Iz skrivališča je vzel že od prej tam spravljeno orodje. Posebno pažljivo si je ogledal kl